

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΟΥ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΝΟΜΠΕΛ ΕΙΡΗΝΗΣ®
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Herman Van Rompuy, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
και τουκ. José Manuel Durão Barroso, Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΟΣΛΟ, 10 ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 2012

Ομιλία του Χέρμαν Βαν Ρομπέι, προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Αυτών Μεγαλειότητες, Βασιλικές Υψηλότητες, Αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, Μέλη της Νορβηγικής Επιτροπής Νόμπελ, Εξοχότατοι, Κυρίες και κύριοι,

Με ταπεινοφροσύνη και ευγνωμοσύνη βρισκόμαστε εδώ για να παραλάβουμε από κοινού αυτό το βραβείο εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε μια περίοδο αβεβαιότητας, η ημέρα αυτή υπενθυμίζει στους πολίτες όλης της Ευρώπης και όλου του κόσμου τον βασικό σκοπό της Ένωσης: την προαγωγή της αδελφοσύνης ανάμεσα στα ευρωπαϊκά έθνη, τώρα και στο μέλλον.

Αυτό προσπαθούμε σήμερα.

Γενιές πριν από εμάς κατέβαλαν προσπάθειες για να το επιτύχουν.

Και οι επόμενες γενιές θα συνεχίσουν το έργο αυτό.

Εδώ στο Όσλο, θα ήθελα να αποτίσω φόρο τιμής σε όλους του Ευρωπαίους που οραματίστηκαν μια ήπειρο συμφιλιωμένη, καθώς και σε όλους αυτούς που, μέρα με τη μέρα, κάνουν αυτό το όνειρο πραγματικότητα.

Σε αυτούς ανήκει τούτο το βραβείο.

Ο πόλεμος είναι τόσο παλιός όσο και η Ευρώπη. Η ήπειρός μας φέρει τα σημάδια από λόγχες και σπαθιά, κανόνια και όπλα, χαρακώματα και άρματα μάχης, και άλλα πολλά.

Πριν από 25 αιώνες, ο Ηρόδοτος εξέφρασε την τραγωδία του πολέμου με τα εξής λόγια: «Στην ειρήνη, οι γιοι θάβουν τους πατεράδες τους. Στον πόλεμο, οι πατεράδες θάβουν τους γιους.»

Εντούτοις, ... μετά από δύο τρομερούς πολέμους που καταπόντισαν την ήπειρο και την υφήλιο μαζί της, ... τελικά επικράτησε στην Ευρώπη διαρκής ειρήνη.

Τις ζοφερές εκείνες ημέρες, οι πόλεις της ήταν ερειπωμένες, και το πένθος και η πικρία επικρατούσαν ακόμα στις καρδιές πολλών ανθρώπων. Πόσο δύσκολο φαινόταν τότε, όπως είπε ο Ουίνστον Τσόρτσιλ, «να ξαναβρούμε τις απλές χαρές και ελπίδες που κάνουν τη ζωή άξια να τη ζεις».

Γεννήθηκα στο Βέλγιο αμέσως μετά τον πόλεμο και, ως παιδί, άκουσα ιστορίες για τον πόλεμο.

Η γιαγιά μου μιλούσε για τον Μεγάλο Πόλεμο.

Το 1940, ο πατέρας μου, που ήταν τότε δεκαεπτά ετών, υποχρεώθηκε να σκάψει ο ίδιος τον τάφο του. Ευτυχώς μπόρεσε να διαφύγει, διαφορετικά δεν θα ήμουν εδώ σήμερα.

Ήταν πολύ θαρραλέο στοίχημα λοιπόν για τους ιδρυτές της Ευρώπης το να πουν: Ναι, μπορούμε να δώσουμε τέλος σε αυτόν τον αέναο κύκλο βίας, μπορούμε να σταματήσουμε τη λογική της εκδίκησης, μπορούμε να χτίσουμε ένα πιο ελπιδοφόρο μέλλον, μαζί. Τι δύναμη της φαντασίας!

Βεβαίως, η ειρήνη ίσως να είχε επικρατήσει στην Ευρώπη και χωρίς την Ένωση. Δεν είναι βέβαιο, και δεν θα το μάθουμε ποτέ. Όμως, δεν θα είχε σε καμία περίπτωση την ίδια ποιότητα. Μια διαρκής ειρήνη, όχι μια ψυχρή κατάπαυση του πυρός.

4

Για μένα, αυτό που την κάνει τόσο ιδιαίτερη είναι η συμφιλίωση.

Στην πολιτική, όπως και στη ζωή, η συμφιλίωση είναι το πιο δύσκολο πράγμα, γιατί δεν σημαίνει μόνο συγκώρευση και λήθη, ή απλώς το γύρισμα της σελίδας.

Αν σκεφτεί κανείς πόσα είχαν συμβεί ανάμεσα στη Γαλλία και τη Γερμανία..., και ύστερα να κάνουν αυτό το βήμα... να υπογράψουν συνθήκη φιλίας... Κάθε φορά που ακούω αυτές τις λέξεις, «Freundschaft, Amitié», νιώθω βαθιά συγκίνηση. Οι λέξεις αυτές ανήκουν στην ιδιωτική ζωή, δεν έχουν θέση σε μια συνθήκη μεταξύ εθνών. Η βούληση, όμως, να μην αφήσουν να επαναληφθεί η ιστορία, να κάνουν κάτι ριζικά καινούργιο, ήταν τόσο ισχυρή ώστε έπρεπε να βρεθούν νέες λέξεις.

Για τους ανθρώπους η Ευρώπη αποτελούσε μια υπόσχεση, η Ευρώπη σήμαινε ελπίδα.

Όταν, το 1951, ο Κόνραντ Αντενάουερ πήγε στο Παρίσι για να υπογράψει τη Συνθήκη Άνθρακα και Χάλυβα, ένα βράδυ βρήκε ένα δώρο να τον περιμένει στο ξενοδοχείο του. Ήταν ένας Πολεμικός Σταυρός (Croix de Guerre) που κάποτε ανήκε σε ένα γάλλο στρατιώτη. Η κόρη του, μια νεαρή φοιτήτρια, τον είχε αφήσει με ένα σύντομο σημείωμα για τον Καγκελάριο, σε ένδειξη συμφιλίωσης και ελπίδας.

Μπροστά από τα μάτια μου περνούν και πολλές άλλες εικόνες που χάραξαν τη μνήμη.

Ηγέτες έξι κρατών συναντήθηκαν στη Ρώμη, την Αιώνια Πόλη, για να εγκαινιάσουν ένα νέο μέλλον...

Ο Βίλλυ Μπραντ να γονατίζει στη Βαρσοβία.

Οι λιμενεργάτες του Γκντανσκ στην πύλη του ναυπηγείου τους.
Ο Μιτεράν και ο Κολ πιασμένοι χέρι-χέρι.

Δύο εκατομμύρια άνθρωποι να ενώνουν το Ταλίν με τη Ρίγα και

“ Για τους ανθρώπους η Ευρώπη αποτελούσε μια υπόσχεση, η Ευρώπη σήμαινε ελπίδα. ”

το Βίλνιους σε μια ανθρώπινη αλυσίδα, το 1989.

Οι στιγμές αυτές επούλωσαν την Ευρώπη.

Ωστόσο, οι συμβολικές κινήσεις από μόνες τους δεν μπορούν να παγιώσουν την ειρήνη.

Εδώ αναδεικνύεται η σημασία του «μυστικού όπλου» της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένας απaráμιλλος τρόπος να συνδέονται τα συμφέροντά μας τόσο στενά, ώστε ο πόλεμος να καθίσταται στην πράξη αδύνατος. Χάρη στις συνεχείς διαπραγματεύσεις, σχετικά με ολοένα και περισσότερα θέματα, μεταξύ ολοένα και περισσότερων χωρών. Είναι ο χρυσός κανόνας του Ζαν Μονέ. «*Mieux vaut se disputer autour d'une table que sur un champ de bataille.*» («Καλύτερα να πολεμάς γύρω από ένα τραπέζι παρά στο πεδίο της μάχης.»)

Εάν έπρεπε να το εξηγήσω στον Άλφρεντ Νόμπελ, θα έλεγα τα εξής: όχι απλώς ένα συνέδριο ειρήνης, ένα μόνιμο συνέδριο ειρήνης!

Ομολογουμένως, ορισμένες πτυχές μπορεί να δημιουργούν απορίες, και όχι μόνο στους εκτός της Ένωσης.

Υπουργοί προερχόμενοι από κράτη άνευ ακτών, να συζητούν με πάθος για τις ποσοστώσεις στην αλιεία.

Ευρωβουλευτές από τις σκανδιναβικές χώρες να συζητούν για την τιμή του ελαιόλαδου.

Η Ένωση έχει τελειοποιήσει την τέχνη του συμβιβασμού. Σημασία δεν έχει η νίκη ή η ήττα, αλλά να εξασφαλιστεί ότι όλες οι χώρες θα βγουν κερδισμένες από τις διαβουλεύσεις. Για να επιτευχθεί αυτό, το μόνο μικρό αντίτιμο που πρέπει να καταβληθεί είναι οι πληκτικές πολιτικές συζητήσεις...

Κυρίες και κύριοι,

Η πολιτική αυτή έχει επιτύχει.

Η ειρήνη είναι σήμερα κάτι το αυτονόητο, ενώ ο πόλεμος είναι πλέον αδιανόητος.

Βέβαια, «αδιανόητος» δεν σημαίνει «αδύνατο να συμβεί».

Για αυτόν ακριβώς τον λόγο συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ.

Η Ευρώπη πρέπει να κάνει πράξη την υπόσχεσή της για ειρήνη.

Πιστεύω ότι αυτός παραμένει ο απώτερος σκοπός της Ένωσης.

Αλλά η Ευρώπη δεν μπορεί πλέον να στηρίζεται σε αυτήν την επαγγελία και μόνο για να εμπνέει τους πολίτες της, - πράγμα καλό, κατά κάποιον τρόπο: οι μνήμες του πολέμου ξεθωριάζουν.

Αν και δεν έχουν ξεθωριάσει ακόμη παντού.

Η σοβιετική ηγεμονία στην Ανατολική Ευρώπη πήρε τέλος πριν από δύο μόλις δεκαετίες.

Λίγο αργότερα, φρικιαστικές σφαγές διαπράχθηκαν στα Βαλκάνια. Τα παιδιά που γεννήθηκαν τον καιρό της Σρεμπρένιτσα θα γίνουν του χρόνου δεκαοχτώ χρονών.

Έχουν όμως ήδη μικρότερα αδέρφια που γεννήθηκαν μετά τον πόλεμο: αυτά είναι η πρώτη πραγματική μεταπολεμική γενιά της Ευρώπης. Είθε να μην αλλάξει αυτό.

“ Η ειρήνη είναι σήμερα κάτι το αυτονόητο, ενώ ο πόλεμος είναι πλέον αδιανόητος. Η Ευρώπη πρέπει να κάνει πράξη την υπόσχεσή της για ειρήνη. ”

Αξιότιμοι Πρόεδροι και Πρωθυπουργοί, Εξοχότατοι,

Στα πάλαι ποτέ πεδία των μαχών, βασιλεύει τώρα η ειρήνη. Βρισκόμαστε όμως τώρα ενώπιον ενός άλλου ιστορικού καθήκοντος: τη διαφύλαξη της ειρήνης, εκεί όπου υπάρχει ειρήνη. Στο κάτω κάτω, η ιστορία δεν είναι μυθιστόρημα, δεν είναι ένα βιβλίο που μπορούμε να κλείσουμε, ικανοποιημένοι από το αίσιο τέλος της ιστορίας: στους ώμους μας σηκώνουμε ολόκληρη την ευθύνη για το τι μέλλει γενέσθαι.

Ποτέ δεν ήταν πιο προφανές αυτό από ό,τι σήμερα, τη στιγμή που αντιμετωπίζουμε τη χειρότερη οικονομική κρίση των δύο τελευταίων γενεών, μια κρίση που προκαλεί μεγάλα δεινά στους λαούς μας και θέτει σε δοκιμασία τους πολιτικούς δεσμούς της Ένωσής μας.

Οι γονείς που αγωνίζονται να τα βγάλουν πέρα, οι εργαζόμενοι που έχασαν πρόσφατα τη δουλειά τους, οι φοιτητές που φοβούνται ότι, όσο κι αν προσπαθήσουν, δεν θα βρουν δουλειά: όταν αυτοί σκέφτονται την Ευρώπη, δεν είναι η ειρήνη το πρώτο πράγμα που έρχεται στο νου τους...

Όταν φαίνεται να απειλούνται η ευημερία και η απασχόληση, που αποτελούν το θεμέλιο των κοινωνιών μας, είναι φυσικό να βλέπουμε τις καρδιές να σκληραίνουν, τα συμφέροντα να στενεύουν ή ακόμα να επιστρέφουν διαχωριστικές γραμμές και στερεότυπα που είχαμε προ πολλού λησμονήσει. Ορισμένοι μπορεί τότε να αμφισβητήσουν, όχι μόνο τις αποφάσεις που λαμβάνονται από κοινού, αλλά και το ίδιο το γεγονός ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται από κοινού.

Δεν πρέπει βέβαια να χάσουμε την αίσθηση του μέτρου – ακόμη και αυτές οι εντάσεις δεν μας φέρνουν πίσω στο σκοτεινό παρελθόν –, εντούτοις η δοκιμασία που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη είναι πραγματική.

Για να θυμηθούμε αυτά που είπε ο Αβραάμ Λίνκολν όταν μια άλλη ήπειρος περνούσε δοκιμασία, αυτό που κρίνεται σήμερα είναι «εάν η Ένωση, ή οποιαδήποτε Ένωση που δημιουργήθηκε με τέτοιους στόχους και στηρίχθηκε σε τέτοιες αρχές, θα μπορέσει να επιβιώσει στο μέλλον».

Απαντούμε στο ερώτημα αυτό με τις πράξεις μας, έχοντας εμπιστοσύνη ότι θα πετύχουμε.

Εργαζόμαστε πολύ σκληρά για να ξεπεράσουμε τις δυσχέρειες, για να δώσουμε νέα πνοή στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

“ Ich bin ein Europäer.
Je suis fier d’être européen.
Είμαι περήφανος που είμαι Ευρωπαίος. ”

Φυσικά κινητήρια δύναμη είναι η ανάγκη. Μας καθοδηγούν όμως και άλλα κίνητρα: η βούληση να παραμείνουμε κύριοι της μοίρας μας, ένα αίσθημα κοινού πεπρωμένου και, κατά κάποιον τρόπο ..., η ιδέα της ίδιας της Ευρώπης που την αφουγκραζόμαστε μέσα από τα βάθη των αιώνων.

Η παρουσία τόσων πολλών ευρωπαίων ηγετών εδώ σήμερα επιβεβαιώνει την κοινή μας πεποίθηση: ότι από αυτή την κρίση θα βγούμε όλοι μαζί, και μάλιστα ισχυρότεροι. Ισχυροί ώστε να προασπίσουμε τα συμφέροντά μας και να προωθήσουμε τις αξίες μας στο διεθνές προσκήνιο.

Αγωνιζόμαστε όλοι για να αφήσουμε μια καλύτερη Ευρώπη στα παιδιά και τα εγγόνια μας. Μια Ευρώπη που, όταν θα την κρίνουν οι επόμενες γενιές, ίσως να πουν: αυτή η γενιά - η δική μας γενιά - κράτησε ζωντανή την επαγγελία της Ευρώπης.

Η σημερινή νεολαία ζει ήδη σε έναν καινούργιο κόσμο. Για τους νέους, η Ευρώπη είναι καθημερινή πραγματικότητα - όχι ο περιορισμός που συνεπάγεται η σύμπλευση στο ίδιο σκάφος. Όχι! Ευρώπη είναι ο πλούτος που μας δίνει η δυνατότητα να μοιραζόμαστε, να ταξιδεύουμε και να συναλλασσόμαστε ελεύθερα. Να μοιραζόμαστε και να διαμορφώνουμε την ήπειρο, τα βιώματα και το μέλλον μας.

Εξοχότατοι, κυρίες και κύριοι,

Η ήπειρός μας, που αναγεννήθηκε από τις στάχτες της μετά το 1945 και ενώθηκε το 1989, ξέρει πολύ καλά να εξελίσσεται και να επανακαθορίζεται. Οι επόμενες γενιές είναι αυτές που πρέπει να συνεχίσουν τούτη την περιπέτεια που ξεκινήσαμε μαζί. Ελπίζω να αναλάβουν με υπερηφάνεια αυτή την ευθύνη. Και να μπορούν να λένε, όπως εμείς εδώ σήμερα: Ich bin ein Europäer. Je suis fier d’être européen. Είμαι περήφανος που είμαι Ευρωπαίος.

Ομιλία του Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Αυτών Μεγαλειότητες, Εξοχότατοι, Κυρίες και κύριοι,

«Ειρήνη δεν είναι απλώς η απουσία πολέμου, η ειρήνη είναι μια αρετή», έγραψε ο Σπινόζα. («Pax enim non belli privatio, sed virtus est»). Και πρόσθεσε ότι η ειρήνη είναι «μια διανοητική κατάσταση, η διάθεση να πράττεις το καλό, η εμπιστοσύνη, η δικαιοσύνη».

Πράγματι, αληθινή ειρήνη μπορεί να υπάρξει μόνον όταν οι άνθρωποι νοιώθουν εμπιστοσύνη.

Όταν βρίσκονται σε ειρήνη με το πολιτικό τους σύστημα.

Όταν δεν ανησυχούν για τον σεβασμό των βασικών τους δικαιωμάτων.

Ευρωπαϊκή Ένωση δεν σημαίνει μόνο ειρήνη μεταξύ των κρατών.

Ενσαρκώνει, ως πολιτικό εγχείρημα, αυτήν ακριβώς τη διανοητική κατάσταση για την οποία έκανε λόγο ο Σπινόζα.

Εκφράζει, ως κοινότητα αξιών, τούτο το όραμα της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Θυμάμαι σαν να 'ταν χθες το 1974 στην πόλη μου τη Λισαβόνα, στην Πορτογαλία, τότε που συμμετείχα στο συλλαλητήριο, μέσα στη λαοθάλασσα που ξεχύθηκε στους δρόμους για να πανηγυρίσει τη δημοκρατική επανάσταση και την ελευθερία.

Αυτή την ίδια ανάταση ψυχής βίωσε η ίδια γενιά στην Ισπανία και την Ελλάδα.

Και αργότερα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, καθώς και στις χώρες της Βαλτικής, όταν ανέκτησαν την ανεξαρτησία τους.

Πολλές γενιές Ευρωπαίων επιβεβαίωσαν ξανά και ξανά ότι η επιλογή τους υπέρ της Ευρώπης ήταν συγχρόνως επιλογή υπέρ της ελευθερίας.

Είναι ανεξίτηλα χαραγμένη στη μνήμη μου η εικόνα του Ροστρόπόβιτς να ερμηνεύει Μπαχ στα ερείπια του Τείχους του Βερολίνου.

Η εικόνα αυτή θα θυμίζει για πάντα στην ανθρωπότητα ότι ο πόθος για ελευθερία και δημοκρατία ήταν αυτός που γκρέμισε τις παλαιές διαιρέσεις και κατέστησε δυνατή την επανένωση της ηπείρου.

“ Ευρωπαϊκή Ένωση δεν σημαίνει μόνο ειρήνη μεταξύ των κρατών. It embodies, as a community of values, this vision of freedom and justice. ”

Η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την εδραίωση της δημοκρατίας στις χώρες μας.

Κι αυτό διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση βάζει στο κέντρο τον άνθρωπο και τον σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Επειδή αφήνει να εκφραστούν οι διαφορές τη στιγμή ακριβώς που δημιουργεί ενότητα.

Έτσι λοιπόν, μετά την επανένωση, όπως ειπώθηκε από τον Κάρολ Βοϊτύλα, η Ευρώπη κατάφερε ν' αναπνεύσει και με τους δύο πνεύμονες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έγινε το κοινό μας σπίτι.

Ή, όπως την περιέγραψε ο Βάτσλαβ Χάβελ, έγινε «η πατρίδα των πατρίδων μας».

Η Ένωσή μας είναι κάτι περισσότερο από μια ένωση κρατών.

Είναι μια νέα έννομη τάξη, η οποία δεν βασίζεται στην ισορροπία ισχύος μεταξύ κρατών αλλά στην ελεύθερη βούληση των κρατών μελών να ασκούν από κοινού την κυριαρχία τους.

Από τη δημιουργία της Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα έως την κατάργηση των εσωτερικών συνόρων, από τις 6 αρχικές χώρες έως τις 28 που θα γίνουμε σύντομα με την ένταξη της Κροατίας στην οικογένειά μας,

διανύσαμε μια υπέροχη ευρωπαϊκή πορεία που μας οδηγεί σε μια «διαρκώς στενότερη ένωση». Και σήμερα, ένα από τα πλέον απτά σύμβολα της ενότητάς μας το έχουμε όλοι στα χέρια μας: είναι το ευρώ, το νόμισμα της Ευρωπαϊκής μας Ένωσης. Το νόμισμα αυτό θα το υπερασπιστούμε.

Εξοχότατοι, Κυρίες και κύριοι,

Η ειρήνη δεν μπορεί να επαφίεται μόνο στην καλή μας διάθεση.

Πρέπει να στηρίζεται σε ένα σύνολο νόμων, σε κοινά συμφέροντα και σε ένα βαθύ αίσθημα κοινότητας πεπρωμένου.

Οι ιδρυτές της ενωμένης Ευρώπης είχαν την ευφυΐα να κατανοήσουν αυτό ακριβώς: ότι για την εδραίωση της ειρήνης στον 20ό αιώνα στην Ευρώπη τα έθνη έπρεπε να σκεφτούν πέρα από τα όρια του εθνικού κράτους.

Όπως είπε ο πρώτος Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Walter Hallstein: «Das System der Nationalstaaten hat den wichtigsten Test des 20. Jahrhunderts nicht bestanden». «Το σύστημα των κυρίαρχων εθνικών κρατών απέτυχε στην πλέον σημαντική δοκιμασία του 20ού αιώνα». Και πρόσθεσε: «σε δύο παγκόσμιους πολέμους, αποδείχθηκε ανίκανο να διαφυλάξει την ειρήνη».

Η μοναδικότητα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος έγκειται στο γεγονός ότι συνδύασε τη νομιμότητα των δημοκρατικών χωρών με τη νομιμότητα υπερεθνικών οργάνων, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Υπερεθνικά όργανα τα οποία υπεραμύνονται του γενικού ευρωπαϊκού συμφέροντος, προασπίζουν το κοινό καλό της Ευρώπης και ενσαρκώνουν το κοινό πεπρωμένο.

Και μαζί με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο οποίο εκπροσωπούνται οι κυβερνήσεις, έχουμε αναπτύξει με την πάροδο των ετών μια μοναδική διακρατική δημοκρατία, έκφραση της οποίας αποτελεί το άμεσα εκλεγόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η πορεία μας προς την ενότητα της Ευρώπης δεν είναι ένα τελειωμένο έργο τέχνης. Είναι μάλλον έργο εν εξελίξει, το οποίο απαιτεί συνεχή και άοκνη φροντίδα. Δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο για την επίτευξη υψηλότερων στόχων.

“ Η πορεία μας προς την ενότητα της Ευρώπης δεν είναι ένα τελειωμένο έργο τέχνης. Είναι μάλλον έργο εν εξελίξει, το οποίο απαιτεί συνεχή και άοκνη φροντίδα. Δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο για την επίτευξη υψηλότερων στόχων. ”

Από πολλές απόψεις, αποτελεί μαρτυρία της πορείας μας προς μια κοσμοπολίτικη τάξη πραγμάτων, στην οποία το κέρδος κάποιων δεν θα είναι κατ' ανάγκη σε βάρος άλλων.

μια πορεία στην οποία η τήρηση κοινών κανόνων υπηρετεί οικουμενικές αξίες.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον η Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά τις ατέλειές της, μπορεί να αποτελέσει, και αποτελεί πράγματι, τεράστια πηγή έμπνευσης για πολλούς άνθρωπος σε όλον τον κόσμο.

Και αυτό γιατί, ενώ οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διάφορες περιφέρειες μπορεί να διαφέρουν ως προς την κλίμακα, δεν διαφέρουν ωστόσο ως προς τη φύση τους.

Είμαστε όλοι συγκάτοικοι στον ίδιο πλανήτη. Η φτώχεια, το οργανωμένο έγκλημα, η τρομοκρατία, η κλιματική αλλαγή είναι προβλήματα που δεν γνωρίζουν εθνικά σύνορα.

Έχουμε τις ίδιες φιλοδοξίες και τις ίδιες οικουμενικές αξίες: σταδιακά, αυτές απλώνουν ρίζες σε όλο και περισσότερες χώρες του πλανήτη.

Έχουμε κοινό το «irréductible humain», δηλαδή την αναφαίρετη μοναδικότητα του ανθρώπου. Πέρα από τη χώρα μας, πέρα από την ήπειρό μας, ανήκουμε όλοι μας στη μία και ενιαία ανθρωπότητα.

Ο Jean Monnet, τελειώνει τα απομνημονεύματά του με τα εξής λόγια: «Les nations souveraines du passé ne sont plus le cadre où peuvent se résoudre les problèmes du présent. Et la communauté elle-même n'est qu'une étape vers les formes d'organisation du monde de demain.» («Τα κυρίαρχα κράτη του παρελθόντος δεν είναι πλέον σε θέση να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα του παρόντος. Η ίδια η [Ευρωπαϊκή] Κοινότητα μάλιστα δεν είναι παρά ένα στάδιο μόνο στην πορεία προς τον οργανωμένο κόσμο του αύριο»).

Τούτο το όραμα φεντεραλισμού και κοσμοπολιτισμού είναι μία από τις σημαντικότερες συνεισφορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη νέα παγκόσμια τάξη που δημιουργείται .

Εξοχότατοι, Κυρίες και κύριοι,

Η συγκεκριμένη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κόσμο έχει χαραχθεί ανεξίτηλα από την τραγική εμπειρία του ακραίου εθνικισμού, των πολέμων στην ήπειρό μας και του απόλυτου κακού του Ολοκαυτώματος. Εμπνέεται από την επιθυμία μας να μην επαναλάβουμε τα ίδια λάθη.

Αυτό είναι το θεμέλιο της πολυμερούς προσέγγισής μας για μια παγκοσμιοποίηση που να στηρίζεται στη διττή αρχή της παγκόσμιας αλληλεγγύης και της παγκόσμιας ευθύνης.

Αυτά εμπνέουν τη δέσμευσή μας με τις γειτονικές χώρες και τους διεθνείς εταίρους μας, από τη Μέση Ανατολή έως την Ασία, από την Αφρική έως την Αμερικανική ήπειρο.

Προσδιορίζουν τη θέση μας έναντι της θανατικής ποινής και υπαγορεύουν την προσήλωσή μας στη διεθνή δικαιοσύνη που ενσαρκώνεται από το Διεθνές Δικαστήριο και το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

Κατευθύνουν τον ηγετικό μας ρόλο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και στις προσπάθειες για επισιτιστική και ενεργειακή ασφάλεια.

Εδραιώνουν τις πολιτικές μας στον τομέα του αφοπλισμού και κατά της διάδοσης πυρηνικών όπλων. Ως μια ήπειρος που βίωσε μια ολοσχερή καταστροφή, αλλά κατόρθωσε να γίνει μια από τις ισχυρότερες

“Ως μια κοινότητα εθνών που ξεπέρασαν τον πόλεμο και αγωνίστηκαν κατά του ολοκληρωτισμού, θα είμαστε πάντα στο πλευρό όλων όσοι επιδιώκουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.”

οικονομίες του πλανήτη, με τα πιο προοδευτικά κοινωνικά συστήματα, και ως ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας του κόσμου, έχουμε ιδιαίτερη ευθύνη έναντι εκατομμυρίων ανθρώπων που χρήζουν βοήθειας.

Στον 21ο αιώνα είναι απλώς απαράδεκτο να βλέπουμε γονείς να σπκώνουν ανίσχυροι τα χέρια ψηλά καθώς το παιδί τους πεθαίνει λόγω έλλειψης στοιχειώδους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, να βλέπουμε μπτέρες αναγκασμένες να βαδίζουν κάθε μέρα ελπίζοντας να βρουν λίγο φαγητό ή καθαρό νερό, να βλέπουμε αγόρια και κορίτσια που τους έχουν στερήσει την παιδική ηλικία και τα έχουν αναγκάσει να ενηλικιωθούν πρόωρα.

Ως μια κοινότητα εθνών που ξεπέρασαν τον πόλεμο και αγωνίστηκαν κατά του ολοκληρωτισμού, θα είμαστε πάντα στο πλευρό όλων όσοι επιδιώκουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Και ας το αναφέρω σήμερα από εδώ: η σημερινή κατάσταση στη Συρία αποτελεί μια κληίδα στην παγκόσμια συνείδηση. Η διεθνής κοινότητα έχει ηθικό καθήκον να την αντιμετωπίσει.

Και επειδή σήμερα είναι η διεθνής ημέρα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, περισσότερο από κάθε άλλη ημέρα οι σκέψεις μας στρέφονται προς τους υπερμάχους των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά τον κόσμο, οι οποίοι θέτουν τη ζωή τους σε κίνδυνο υπερασπιζόμενοι τις αξίες που μας είναι πολύτιμες. Και καμία φυλακή δεν μπορεί να καταπνίξει τη φωνή τους μέσα στους τοίχους της. Τους ακούμε σήμερα σ' αυτήν εδώ την αίθουσα. Και θυμόμαστε επίσης ότι πέρυσι, σ' αυτό το ίδιο βήμα, τρεις γυναίκες τιμήθηκαν για τον ειρηνικό αγώνα τους για την ασφάλεια και τα δικαιώματα των γυναικών.

Ως μια Ένωση που οικοδομήθηκε στη θεμελιώδη αξία της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, κατοχυρωμένη από τη Συνθήκη της Ρώμης του 1957, έχουμε δεσμευθεί να προστατεύουμε τα δικαιώματα των γυναικών σε ολόκληρο τον κόσμο και να προάγουμε τη χειραφέτηση των γυναικών.

Και προασπίζουμε τα θεμελιώδη δικαιώματα εκείνων που είναι οι περισσότερο ευάλωτοι, αλλά κρατούν το μέλλον στα χέρια τους: των παιδιών αυτού του πλανήτη.

Ως ένα επιτυχές παράδειγμα ειρηνικής συμφιλίωσης στηριζόμενης στην οικονομική ολοκλήρωση, συμβάλουμε στην ανάπτυξη νέων μορφών συνεργασίας με βάση την ανταλλαγή ιδεών, την καινοτομία και την έρευνα. Η επιστήμη και ο πολιτισμός αποτελούν τον πυρήνα του ευρωπαϊκού ανοικτού πνεύματος· μας εμπλουτίζουν ως άτομα και δημιουργούν δεσμούς πέρα από τα σύνορα.

Αυτών Μεγαλειότητες, Βασιλικές Υψηλότητες, Αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, Μέλη της Νορβηγικής Επιτροπής Νόμπελ, Εξοχότατοι, Κυρίες και κύριοι,

Νιώθοντας υπερηφάνεια και ευγνωμοσύνη για την τιμή της απονομής αυτού του Βραβείου Νόμπελ της Ειρήνης, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει καλύτερος τόπος για να μοιραστούμε μαζί σας αυτό το όραμα παρά εδώ, στη Νορβηγία, μια χώρα που έχει προσφέρει τόσα πολλά στον αγώνα για την παγκόσμια ειρήνη.

Η «ειρήνευση στην Ευρώπη» ήταν η πιο διακαής επιθυμία του Άλφρεντ Νόμπελ. Σε μια πρώτη εκδοχή της διαθήκης του, την εξίσωσε μάλιστα με τη διεθνή ειρήνη.

Αυτό απηχεί τις πρώτες λέξεις της Διακήρυξης Schuman, δηλαδή του ιδρυτικού εγγράφου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

«La paix mondiale». «Η παγκόσμια ειρήνη», αναφέρει, «δεν μπορεί να διατηρηθεί αν δεν αναληφθούν δημιουργικές προσπάθειες ανάλογες των κινδύνων που την απειλούν.»

Σήμερα το μήνυμά μου είναι το εξής: μπορείτε να στηριχθείτε στις προσπάθειές μας για διαρκή ειρήνη, ελευθερία και δικαιοσύνη στην Ευρώπη και στον κόσμο.

Τα τελευταία εξήντα χρόνια, το ευρωπαϊκό εγχείρημα έδειξε ότι οι λαοί και οι χώρες μπορούν να συνυπάρχουν χωρίς σύνορα.

Ότι είναι δυνατό να ξεπεράσουμε τις διαφορές ανάμεσα σ' «αυτούς» και σ' «εμάς».

Η ελπίδα και η δέσμευσή μας σήμερα εδώ είναι ότι, με όλες τις γυναίκες και τους άνδρες που το επιθυμούν, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα βοηθήσει τον κόσμο να συνυπάρξει ειρηνικά.

Σας ευχαριστώ.

© Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η κληρονομιά του Νόμπελ: η πρωτοβουλία της ΕΕ «Παιδιά της Ειρήνης»

Το 2012 η ΕΕ τιμήθηκε με το Νόμπελ Ειρήνης για τον ρόλο της στην προώθηση της ειρήνης, της συμφιλίωσης, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να διαθέσει τα χρήματα του βραβείου Νόμπελ (930.000 ευρώ) σε παιδιά που δεν είχαν την τύχη να μεγαλώνουν σε συνθήκες ειρήνης και να διπλασιάσει το ποσό του βραβείου, φθάνοντάς το στα 2 εκατομμύρια ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο, περισσότερα από 28.000 παιδιά έχουν μέχρι σήμερα ωφεληθεί από τα τέσσερα προγράμματα επείγουσας εκπαίδευσης που επιλέχθηκαν πέρυσι.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει την πρωτοβουλία αυτή και στο μέλλον, ώστε ν' αποτελέσει μόνιμη πολιτική κληρονομιά του Νόμπελ Ειρήνης και στοχευμένο εκπαιδευτικό εργαλείο σε ζώνες συγκρούσεων. Για το 2013, η ΕΕ διπλασίασε και πάλι το ποσό και διέθεσε 4 εκατομμύρια ευρώ για την κάλυψη τόσο των ήδη εφαρμοζόμενων όσο και νέων προγραμμάτων.

© Ευρωπαϊκής Επιτροπής

© Ευρωπαϊκής Επιτροπής

© Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ιστότοπος της ΕΕ « Νόμπελ Ειρήνης 2012»

Ιστότοπος της πρωτοβουλίας της ΕΕ «Παιδιά της Ειρήνης»

#EUglobalplayer
#EUNobel